

PROTOKOLL 2025-01-30

Tid: Torsdag 30 januari 2025 kl 9.30–15.00

Plats: Kommissionens kansli, Haparanda

Deltagare: Marita Thelin, Timo Jokelainen, Elli-Maria Kultima, Kalervo Aska, Birgitta Isaksson (på distans), Bengt Niska (på distans), Atte Juutinen, Andreas Broman, Annika Sallisalmi, Simja Lempinen, Kati Snäll

1. Mötets öppnande
Ordföranden öppnade mötet och hälsade alla välkomna.
2. Mötets beslutsförhet
Mötet konstaterades vara beslutsfört då alla ledamöter var på plats.
Två ledamöter deltog på distans.
3. Godkännande av dagordningen
Dagordningen godkändes med följande ändringar och tillägg:
 - Punkt 9 har lagts till på dagordningen
 - Några möteshandlingar har uppdaterats efter att kallelsen skickades ut
 - Punkt 19 Övriga ärenden, tillägg:
 - EURO INBO konferens 2025
 - Undantag för vattenförvaltning i lagstiftningen, för kännedom
4. Föregående mötets protokoll
Protokollet från mötet 2024-12-17 har godkänts elektroniskt via VismaSign.
5. Följande sammanträden
Beslut: Nästa möte är i Haparanda på tisdagen den 25 februari 2025 kl 12. Efter mötet finns möjlighet att delta i ett gemensamt kvällsmöte med finska och svenska fiskemyndigheter samt fiskforskare.
6. Årsredovisning 2024, Bilaga 6
Sekreteraren gick igenom årsredovisningen. Ett fel i texten uppmärksammades och revisorn korrigerade detta under mötet. Årsredovisningen signeras av kommissionens ordinarie ledamöter.
Beslut: Kommissionen godkände årsredovisningen för 2024.
7. Verksamhetsberättelse 2024. Bilaga 7a,7b
Sekreteraren presenterade innehållet i verksamhetsberättelsen för 2024. Inledningen beskriver viktiga händelser och verksamhetens temor. Verksamhetsberättelsen signeras av ordförandena och kommissionens sekreterare. Verksamhetsberättelsen förkortades enligt föreslagna ändringar: pressmeddelandena skrevs på rubriknivå, yttrandebeskrivningarna förkortades samt nödvändiga språkliga korrigeringar gjordes. Målet är mer kortfattad presentation i verksamhetsberättelsen för 2025.
Beslut: Kommissionen godkände verksamhetsberättelsen för 2024 efter genomförda ändringar och korrigeringar.
8. Verksamhetsplan för 2025. Bilaga 8
Sekreteraren presenterade utkastet till verksamhetsplan för 2025. Utkastet diskuterades och kommissionens ledamöter gav förslag till ändringar och korrigeringar. Sekretariatet

och ordförandena färdigställer målen i planen enligt innehållet i gränsöverenskommelsen under februari. Verksamhetsplanen beslutas i kommande möte.

9. Behovet av ändringar i fiskeregleringen för Torneälven för 2025. Bilaga 9. Yttrande om behovet av ändringar i fiskeregleringen skickas till Jord- och skogsbruksministeriet senast 2025-02-14. Möte för intressegrupper angående fisket i Torneälven under 2025 arrangerat av Jord- och skogsbruksministeriet hålls i Äkäslompolo den 6 februari. Kommissionen kommer att få ordet på mötet. Ministeriet och forskare har presentationer i mötet och intressegrupperna för fisket har ordet i mötet. Innehållet i kommissionens tal i mötet samt yttrande diskuterades. Konstaterades att vi måste säkerställa att myndigheterna tar hänsyn till kommissionens ståndpunkt. Både lax och andra fiskbestånd i vattendrag ska uppmärksammas.
10. Kommissionen informerades om överträdelseförfarande initierat av EU den 3 oktober 2024 mot finska och svenska regeringar för bristande efterlevnad av ramdirektivet för vatten. Målet för god vattenstatus och vatten- och miljötillstånd samt dess uppdatering och genomgång. Bilaga 10a, 10b.
11. Kommissionen informerades att Riksrevisionen i Sverige genomför en granskning av statens insatser för att stötta och kontrollera kommunernas arbete med allmänna vattentjänster. Rapporten publiceras i februari 2025.
<https://www.riksrevisionen.se/nyhetsarkiv/nyhetsarkiv/2024-05-17-riksrevisionen-granskar-statens-insatser-for-tillgangen-till-allmant-vatten-och-avlopp.html>
Konstaterades att detta borde kommissionen följa. Förnyelse av lag om vattenförsörjning i Finland tas upp på kommissionens dagordning när det blir aktuellt.
12. Forskningsplan från LUKE och förfrågan om delfinansiering av forskningen. "*Anadromous whitefish of the Torne: Migration, status and population structure*" (vandringssik, delfinansiering/Outokumpu fiskförvaltningspengar). Bilaga 12.
Konstaterades att det inte finns något hinder för delfinansieringen. Forskningen koncentrerar sig på vandringssiken på kusten och i älvmrådet på båda sidorna av gränsen. NTM-centralen i Lappland och HaV har inkluderat detta projekt i sina budgetar.
Beslut: Kommissionen beviljar delfinansiering till vandringssikforskningen "*Anadromous whitefish of the Torne: Migration, status and population structure*" enligt ansökan totalt 28 500 € under åren 2025, 2026 ja 2027. Delfinansieringen betalas ur fiskförvaltningsersättning som Outokumpu Oy har betalat till kommissionen och beviljas mot verkliga kostnader godkända av kommissionen.
13. Det informerades om en doktorsavhandling, Rajaton raja (Gränslös gräns), Pekola S. Lapplands universitet 2024 och publicering av artikel Gränsöverskridande verksamhet i Tornedalen, inkl. bakgrund för och översyn av tillämpningen av Gränsälvöverenskommelsen 1971 och 2010.
<https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/65990/978-952-337-422-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (på finska) och
https://lacris.ulapland.fi/ws/portalfiles/portal/40459461/Gransoverskridande_verksamhet_i_Tornedalen.pdf (på svenska)
14. Kommunikation. Teams plattformen används för delning av dokument och möteshandlingar. Det beslutades att kommentarer till dokument lämnas på Teams i stället för mejl. Sekretariatet hjälper till vid Teams användandet vid behov.
15. Hantering av kommissionens bankkonton och tillgängliga medel. Kommissionen beslutade att öppna ett riskfritt fasträntekonto vid sidan av plusgirokotot. Sekretariatet förbereder ett förslag på summor och bindningstider för fasträntekotot för kommissionens beslut.

16. Yttrandebegäran samt inkomna yttranden och beslut, för kännedom. Bilaga 16.

17. Ändringar i statlig regionförvaltning i Finland. Bilaga 17.

Jokelainen presenterade ändringarna i statlig regionförvaltning i Finland. Organisationen går igenom mer i detalj senare.

18. Möten och seminarier. För kännedom

Kommande:

23.1.2025 Ögonblicksbild av strömmande vatten som kulturarv från istiden till nutid, Museiverket, ASa, KS

30.1.2025 Informationsmöte om samråd rörande viktiga vattenfrågor, -

4.2.2025 Natutpanel och IPBES, Värna om den biologiska mångfalden, webinar. ASa, SL

4.2.2025 Möte om vandringsik i Torneälven, ASa, SL, KS

6.2.2025 Möte för intressegrupper angående fiske i Torneälven 2025, Äkäslompolo, ASa, SL, KS

12.2.2025 Lägesrapport om PFAS och läkemedel i vattendrag, distansmöte, ASa, SL

19.2.2025 Skyddsplan för håvfiske, 1. workshop, Asa, KS

25.2.2025 Gemensamt möte om fiskereglering i Torneälven för 2025, Haparanda

22.3.2025 Världsvattendagen

9.4.2025 Skyddsplan för håvfiske, 2. workshop, Asa, KS

19.5.2025 Årsmöte med ministerierna, Stockholm. Sekretariatet och ordförandena

4.6.2025 Vernissage för utställning "Från Torneälven till Paris: håvfiskekulturen på väg till Unesco", Tornedalsmuseum. Utställningen pågår till 2025-09-14.

Sekretariatet och ordförandena har distansmöte varannan vecka.

Gångna:

2025-01-14 Sekretariatet/ordförandena hade distansmöte med ministerierna

19. Övriga ärenden

- Intervju angående småskaligt kärnkraftverk i Torneå (LUT universitet). För kännedom. Jokelainen intervjuades från kommissionen och detta tas upp om och när det blir aktuellt.
- Samarbetsförslag, VOICE projekt, Mari Keski-Korsu, <https://voice-community.eu/>. Bilaga 19. Kommissionen beslutade att inte delta i samarbetet.
- EURO INBO konferens 2025. Kommissionen beslutade att inte delta i konferensen.
- Undantag för vattenförvaltning i lagstiftningen, för kännedom

20. Mötets avslutande. Ordföranden tackade mötesdeltagarna och avslutade mötet.